

za preosnovo na krščansko - socialnej podlagi. Govor vsaj v glavnih potezah hočemo priobčiti v jedni prihodnjih števil *»Slov. Gospodarja«*. Gosp. blagajnik, ob enem načelnik okrajnega zastopa na Vranskem, je pojasnjeval razmere med to- in onostransko državno polovico in o pogodbi z ogersko državo. Koncem njegovega govora je bila soglasno in z velikim navdušenjem sprejeta naslednja resolucija:

»Volilci, zbrani na prvem občnem zboru katoliško-političnega društva za vranski okraj, izražajo svoje veliko veselje nad tem, da se je osnovala v državnem zboru *»Slovansko-krščanska narodna zveza«* ter prosijo svoje poslance, da se kar najbolj potegnejo za-tó, da se zlajšajo bremena kmečkemu in delavskemu stanu in da se preosnové sedanje socialne razmere na krščansko-socialnej podlagi; v ta namen naj na vseobčno željo svojih volilcev glasujejo le za pravično in samo za pravično pogodbo z ogersko državno polovico.«

Poslednjič je predsednik zaključil prvi občni zbor med trikratnimi, navdušenimi živio-klici na socialnega papeža Leona XIII. in na svetlega cesarja Franca Jozefa. — Veselje med kmeti, da se je društvo ustanovilo, je brezmejno. Povsodi se sliši: Mi kmetje sami si pač ne znamo pomagati; zdaj vemo, kdo je naš prijatelj, zdaj vemo tudi, da so socialni - demokratje naši največji sovražniki. Zató, vrli možje in kmetje vranskega okraja, pristopajte v obilnem številu k našemu društvu! Društvo se je osnovalo za vas in bo delovalo za vas. Katoliško-politično društvo, ti pa delaj za kmetatrpina, bori se za njegove pravice ter mu kaži pot, po katerem se bo zboljšal njegov žalostni stan!

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon pri Sv. Petru in Pavlu na Ptuj.

Kar so že zdavna želeli župljani obsežne župnije sv. Petra in Pavla na Ptuj, to se je letos zgodilo po požrtvovalnem prizadevanju čast. gosp. gvardijana minoritov. Ko se je raznesel glas, da bo letos sv. misijon pri nas, so že vsi komaj čakali srečnih dnov sv. misijona, kateri je bil prvokrat pri nas leta 1869. Slavnoznana slov. misijonarja č. gg. jezuita, oo. Doljak in Vrhovec, sta došla na veliko soboto k nam.

Na velikonočno nedeljo ob 10. uri predpoldne se je slovesno začel sv. misijon, ki je trajal do 28. aprila. Pri vsakdanjih pridigah se je kar trlo ljudij in je bilo veselo gledati, s koliko vnemo je prihajalo naše dobro ljudstvo poslušat krasnih govorov in iskat tolažbe in pravega dušnega miru. Na belo nedeljo se je slovesno vršilo prvo sv. obhajilo šolskih otrok, ki se pač lahko srečne štejejo, da so ravno v sv. misijonskem času prvokrat prejeli v svoje srce Zveličarja svetli.

Obhajancev je bilo v tem času čez 4000; sosedni č. gg. duhovniki so pridno prihajali pomagat misijonarjema in domačim dušnim pastirjem vršiti zveličavne dela, za kar smo jim župljani vso hvalo dolžni. Poleg drugih so ves čas sv. misijona pomagali č. o. Benedikt Gradišnik, frančiškan iz Brežic, in znani spovednik, č. g. A. Meznarič od Spodnje Sv. Kungote.

Slovesni sklep je bil v sredo, dne 28. aprila. Sklepno pridigo so imeli č. o. Doljak, potem je bilo blagoslovljenje misijonskega križa, podelitev papeževnega blagoslova in sklepna procesija.

Vse se je lepo in mirno vršilo; le to nam je bilo težko, da so ves čas sv. misijona naš č. gvardijan zelo bolehal. Upamo, da jim ljubi Bog zopet povrne zaželeno zdravje, ker so nam toliko lepo duhovno veselje na-

pravili s sv. misijonom, ki naj bi prav obilo sadu obrodil, da bo naša velika župnija oživela k novemu življenju. Bodi Bogu in Mariji tisočera zahvala za sv. misijon, pa tudi našim vnetim dušnim pastirjem! Župljan.

Gospodarske stvari.

Rudečica ali svinjska kuga.

(Konec.)

Ako so se pokazala prej omenjena znamenja bolezni, moramo to žival takoj ločiti od zdrave in jo v poseben hlev ugnati. Ob lepem vremenu jo smemo ponoči tudi na prostem — seveda zagrajenem — prostoru imeti. Za zdravilo pa se priporoča:

1. Puščanje krvi. To sredstvo velja ob poletnej vročini tudi zdravim, zlasti rejenim svinjam, da jih bolezní obvarujemo. Pušča se lahko pod jezikom, če se nareže uho ali rep, ali pa na prsnej žili. Poslednjega naj se loti le skušen človek, ker je lahko nevarno. Nekateri ob tej priliki zavlečejo pod kožo teloh, da razjeda kožo, kar pa menda dosti ne pomaga, pač pa muči žival.

2. Se priporoča polivati žival z mrzlo vodo, da se začne od mraza tresti. Nato pa se mora z slamo ribati, da se zopet ogreje. To se ponavlja v vsakih dveh urah. Drugi zopet polivajo žival s toplim kisom in jo drgajo, da jo s tem posuše.

3. Sledé zdravila za znotraj. Tukaj iz skušnje najbolj priporočam ricinovo olje, katerega se naj živali naliže kolikor mogoče, da ji čreva izprazni. Ako ono pokaže svoj učinek, da začne živali gnati blato naprej, je prvo upanje zdravlja. Tako se tudi zaliva kisló mleko, kvas, jajce z mlekom zmešano in druge kisle pijače. Tem se rado primeša solitarja ali grenke soli. Tudi se svetuje pol lita klorovega apna v maslecu vode razstopiti in štirikrat na dan, vselej za jedno žlico svinji dati.

4. Se hvali za zdravilo solitar, katerega se vzame jeden lot, četrť kvintelca kafe z nekoliko moke in vode, kar se zmešano dá bolnej živali. To se ponavlja tri do štirikrat na dan.

5. Nekteri priporočajo zdravilo, s katerim se žival sili, da začne kašljati. V ta namen se vzame nekoliko bljuvne soli (Brehweinstein), razstopi v kozarcu vode in naliže živini.

Nekdo je za to bolezen priporočal prah, ki se dobi v lekarni pod imenom: Pulv. Radix feratri albi. Za nožev konec se ga dene v kozarec novega mleka in zalije svinji. Ta ima namen povzročiti kozlanje, s katerim se bolezen olajša. Ako se je to za časa zgodilo, da je premaknilo blato ali pa je začela žival kozlati, takrat je upanje, da ima zdravilo uspeh. Sploh je v tej bolezni treba z zdravili hiteti, ker nagla in prava pomoč včasih se izda, kadar je pozno, navadno je vse zastoj.

Ako se pokažejo na koži gori opisana znamenja, višnjevo rudeča barva in mehurji, takrat navadno ni pomoči. Če je žival rejena, naj se brzo zakolje in meso dobro presuši. Surovo meso kuhati in uživati, je škodljivo in zato prepovedano.

Kdor ima opraviti z bolno ali mrtvo tako živaljo, svetuje se, naj bode oprezen, ker ta bolezen je tudi za človeka nalezljiva. Če ima ranjene roke, obraz ali vrat, naj se ne loti dela s takšno živaljo, niti v hlev naj ne hodi! Razume se, da mrtva žival se mora takoj pokopati, ker začne kmalu gniti, katera gniloba je pravo gnezdo te bolezni.

To uči skušnja že več desetletij, žalibog pa da se

ta tolmači na dve strani. Lani se je o tem izdal nagel in strog ukaz od vlade, naj se tak slučaj vselej sporoči konjedercu tistega okraja, da pride in mrtvo žival pokoplje. Ob enem naj se nesreča po županstvu naznani okrajnemu glavarstvu. Namen temu ukazu je gotovo moder, pravilno zakopati crknjeno žival, da se bolezen ne širi, ali dva pomisleka sta, katera omenjenemu sredstvu nasprotujeta. Pomisli naj se prvič, da v naših krajih so konjači prerediti in zato preveč oddaljeni. Dve do tri ure hoda naj se mu nese naznanilo in ravno toliko pota nazaj, to vzame časa za pol dneva, med tem ko je gotovo, da poginilo živinče ne sme ležati na mestu niti jedno uro v vročini! To nam lahko potrdi vsak zvedenec, zato ne zgublajmo o tem več besed.

Drugič pa dela omenjeni ukaz krivico, skoraj vneboupijočo. Siromak, kateremu se je nesreča zgodila, naj ima kmalu potem pote in stroške za konjača! Ako tega ne izvrši, ima opraviti s kazenskim sodnikom, kateri, vnet za novi ukaz, navadno nima z njim usmiljenja. — Ker sega izvršitev tega ukaza v najbolj revno kočo in pouzročuje mnogo sitnob in krivic prebivalcem, prosimo h koncu za polajšanje, oziroma premenjenje onega ukaza. Mesto da se glasi, poklicati konjača, naj se strogo zahteva: mrtvo žival takoj in globoko zakopati, da je psi ne izkopljejo in se bolezen ne širi. Tudi to zadevo polagam na srce novoizvoljenim gg. poslancem. Pohorski.

Pomladanska konjska dirka v Ljutomeru bode v nedeljo dne 23. maja. Začetek točno ob tretji uri popoldne. — Dirkališče: Na Cveni. Propozicije. I. Začetna vožnja. 210 kron in eno častno darilo v vrednosti 90 kron od dunajskega dirkalskega društva. Za 3 do 8 letne na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebee, ki se pri nobeni dirki niso tekmovali in so v lasti kmečkih posestnikov. Triletnim 50 metrov, štiriletnim 25 metrov ugodnosti. Daljave 2000 metrov. Amerikanska dirkalska vprega, vrednost 90 kron, in 20 kron gotovine prvemu, 80 kron drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron štrtemu, 20 kron petemu. Vloge 6 kron, zastave 2 kroni.

II. Plemenska vožnja. 300 kron, od teh 200 kron od poljedelskega ministerstva in 100 kron stajarskega dež. odbora. Za 3 do 10 letne na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebee v lasti kmečkih posestnikov. Triletnim 50 metrov, 4 letnim 25 metrov ugodnosti. 2000 met. daljave. 120 kron prvemu, 80 kron drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron štrtemu in 20 kron petemu. 6 kron vloge, 2 kroni zastave. Obe te vožnji je voziti enovprežno v dvokolesu.

III. Dvovprežna plemenska vožnja. 100 kron, danih od stajarskega dež. odbora. Za 3 letne in starejše na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebee, v lasti kmečkih posestnikov; 3000 metrov daljave. 60 kron prvemu, 40 kron drugemu. 6 kron vloge, 2 kroni zastave.

Občna določila. Pismena ali ustmena naglasila sprejema gosp. Matija Zemljič v Ljutomeru do dne 22. maja večer ob 6. uri. Naglasilo je le tedaj veljavno, če mu je priložena vloga (6 kron) in dokazano plemo in starost dotičnega konja. Zrebanje se vrši točno ob 8. uri 22. t. m. v pisarni gosp. Zemljiča v Ljutomeru. Za tekmovalce, kojih točno ob določeni uri žrebat ne bo, žreba ud odbora. V obče veljajo pravila dunajskega dirkalskega društva. Kdor ne bo po preteku petih minut od časa, ko bo na tabli vidna njegova izžrebana številka, na določenem mestu, [bo izključen od dirke in mu zapade cela vloga.

Dirkalsko društvo v Ljutomeru.

Sejmovi. Dne 15. maja v Arvežu in Poličanah (za svinje). Dne 17. maja v Marenbergu, Vojniku, na Ponikvi, v Št. Ilju v Slov. gor., v Apačah, na Pilštanju in na Bizeljskem. Dne 18. maja na Ptujski gori. Dne 19. maja pri sv. Lenartu v Slov. gor. in v Imenem (za svinje). Dne 20. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Šaleške doline. (Zanimivosti.) Vreme je pri nas letos čudno. Navadno je vedno vetrovno, tu in tam še precej toplo, a v novejšem času pa prav pošteno mrzlo. Dostikrat vidimo svojo lepo dolinico obrobjeno s snegom. Zvezdoslovci v Velenju trdijo, da je temu kriva prehitra prememba letošnjega solnca, da prehaja prehitro iz znamenja raka v znamenje device, zatem pa koj zopet v znamenje dvojčkov. Bog ve, če je res, sicer pa kaže letina dobro, le sadja bo malo. — Nižji uradnik Škribe pri premogokopu pl. Lapp-a bo moral menda svojo službo ostaviti. »Nemci« bodo žalovali za njim, najbolj morda Pavline. Pomočnika pri kvartanju ne bo več, in kje se bo kdo vzel, s kojim bi se dalo tako navdušeno zatuliti »Wacht am Rhein«, kakor ravno z njim? Tako se godi, če je človek prepošten. Pamet, pamet! To tudi kličemo vsem šaleškim socijal-demokratom v gosposkih in delavskih suknjah. Ker smo že ravno pri pameti, nam ravno stopijo v spomin volilni možje za kmečke občine iz okolice Soštanj. Je-li res, da ste volili Lenkota v Celju? Kdo vas je pooblastil za to? Če ni res, dokažite, prekličite, kar ljudstvo javno govori. Največ je kriv bil Družmirčan Virbnik. Družmirčani, ali vas ni sram, da dajete zaupanje takšnemu možu, ki se sramuje materinščine? Zapišite si volilci to v spomin, da bodele vedeli v prihodnje takšne može ali kakšnega gaberskega klopotca v pošteve jemati! — Pred nekaj časom je »Slov. Gosp.« nekdo poročal, da snujejo nemčurji v Soštanju otročji vrtec v neki temni beznici. Ne ve se, ali je bil dotični dopis, ali kaj drugega uzrok, da so se opustili dotični prostori in se je vzelo v ta namen ravno nasproti ležeče poslopje. Kakšno? Prosim, ne se smejati, svinjski hlev! Nagnali so ščetince iz njega, vzdignili streho, nekaj vrat in okenj »vštukali«, in bilo je vse dobro. Zdaj pač pride kaj za smeh: Ti nemčurjski »hauptjogri« razposljejo po Celju in Savinjski dolini pisma do izvršnih Nemcev, v katerih beračijo za isti vrtec podpore. O slavni Ben Akiba, kako si se motil, misleč, da je že bilo vse na svetu! Zares, čuden je ta svet, človek ne ve včas, ali je bolj nesramen ali neumen! Čujemo tudi nastopno vest, za katero pa ne moremo jamčiti. Nekteri soštanski gospodje so iz same navdušenosti se odločili, da bodo prednašali otrokom razne predmete. Tako bo starosta Glinek prevzel otrokom vcepiti ljubezen do materinega jezika in do očetovskega imena, Hans o velepomenu slovenskih sokolov, Franc o patriotizmu in o čudni prikazni, zakaj so delavci iz »rajha« boljši, kakor avstrijski, Hrvat o narodnem navdušenju in slovenski lipi, Doktorleben o odkritosrčnosti in raznih kolosalnostih, Gigl-Gangl o koristi in škodljivosti nočnih tic, Vikerl o županskih sanjarijah. Moči so dobro zastopane vsestransko, in tako ne more sad izostati.

Iz Jarenine. (Društvene reči.) Že dne 28. febr. je priredilo tukajšnje bralno društvo veselico s petjem in glediško igro »Bob iz Kranja«, ki je prav dobro uspela. Da bi pa društvo skrbelo tudi za poduk tukajšnjega ljudstva, je sklenilo odslej prirejati podučne shode, katerih prvi je bil dne 2. maja. Le žal, da nam je slabo vreme shod spačilo, katerega bi se bilo veliko